

LIETUVOS DARBO RINKO MOKYMO TARNYBA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA:

darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus

2007 m. gegužės mėn. 18 d.
Isakymu Nr. V(6)-145

**DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU CHEMINĖMIS
NUODINGOMIS MEDŽIAGOMIS
MOKYMO PROGRAMA**

Toxic chemical goods worker training programme

Mokymo programos kodas: 260052428

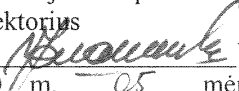
Suteikiama teisė dirbti su cheminėmis nuodingomis medžiagomis

Mokymo trukmė: 2,5 savaitės

Minimalus išsilavinimas (kvalifikacija): pagrindinis ir darbo rinkos profesiniame
mokyje įgyta kvalifikacija

MOKYMO PROGRAMA SUDERINTA:

Kauno krašto pramonininkų ir darbdavių
asociacijos viceprezidentas-vykdantysis
direktorius

 V.V. Pečatauskas
2007 m. 05 mėn. 14 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo programų
ekspertų išvados:

Mokymo programa atitinka bendruosius darbo rinkos profesinio mokymo programų
reikalavimus ir tinka mokyti darbuotojus, dirbančius su cheminėmis nuodingomis
medžiagomis.

1. AB "Achema" technikos direktoriaus pavaduotojas SDS viršininkas P. Reinotas

2. Valstybinės darbo inspekcijos vyriausiasis darbo inspektorius J. Šileika

3. AB "Lifosa" gamybos direktorius

R. Gokas

MOKYMO PROGRAMOS TURINYS

1. Programos apibūdinimas	3 psl.
2. Kvalifikaciniai reikalavimai	4 psl.
3. Mokymo planas	5 psl.
4. Mokymui reikalingos sąlygos	6 psl.
5. Reikalavimai mokymo personalui	8 psl.
6. Atskirų dalykų mokymo programos	
6.1. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai dirbant su cheminėmis nuodingomis ir pavojingomis medžiagomis.	9 psl.
6.2. Bendrosios ir analizinės chemijos pagrindai.	9 psl.
6.3. Pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų savybės.	10 psl.
6.4. Reikalavimai darbo vietai, patalpoms, sandėliams.	10 psl.
6.5. Oro ir vandens užterštumo kontrolė.	11 psl.
6.6. Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos klausimai.	11 psl.
7. Praktinio mokymo programa	12 psl.
8. Baigiamasis žinių, mokėjimų tikrinimas ir vertinimas	13 psl.

PROGRAMOS APIBŪDINIMAS

Lietuvos Respublikos įmonėse, bendrovėse ir kt. dirbantiems operatoriams, laborantams, sandėlininkams ir kt. darbuotojams tenka dirbti su pavojingomis ir nuodingomis cheminėmis medžiagomis ir preparatais, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos Cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme ir darbai su jomis priskirti pagal Lietuvos Vyriausybės 2002m. rugsėjo 3 d. nutarimą Nr. 1396 prie pavojingų darbų.

Mokymo programos tikslas – supažindinti mokinius su darbuotojų saugos ir sveikatos organizavimo priemonėmis, reikalingomis saugiam darbui užtikrinti, dirbant su pavojingomis ir nuodingomis cheminėmis medžiagomis. Asmenys, baigę mokymą pagal šią programą, įgyja žinių apie saugų padidinto pavojingumo darbų organizavimą, pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų savybes, reikalavimus šioms medžiagoms, jų poveikį aplinkai, žmonėms. Supažindinami su pavojingais objektais, pagrindinėmis avarijų priežastimis, specifiniais reikalavimais cheminiams procesams.

Mokymo programa parengta atsižvelgiant į darbdavių poreikius, darbo rinkos profesinio mokymo programų reikalavimus, Sveikatos apsaugos ministro įsakymus ir skirta mokyti asmenims, turintiems pagrindinį bendrąjį išsilavinimą ir darbo rinkos profesinio mokymo įstaigoje įgytą profesinę kvalifikaciją.

Pagal šią programą gali mokytis asmenys ne jaunesni kaip 18 metų.

Numatyta mokymo programos trukmė – 2,5 savaitės. Teoriniam mokymui skiriama 46 valandos, kurių metu supažindinama su bendrosios chemijos pagrindais, cheminių medžiagų savybėmis, pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų saugojimu, darbo vietos organizavimu, darbų saugos, priešgaisrinės saugos bei aplinkosaugos reikalavimais, Praktiniam mokymui skiriama 42 valandos. Praktinis mokymas atliekamas tiesioginėje darbo vietoje, kur besimokantieji tobulins savo darbo su cheminėmis pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis įgūdžius, būtinus tolesnei darbinei veiklai.

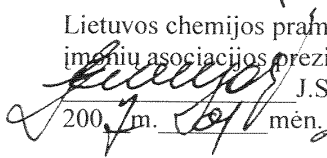
Praktinio mokymo metu besimokantieji išmoksta naudotis technine dokumentacija, skaityti saugos duomenų lapus, saugiai dirbti su pavojingomis ir nuodingomis cheminėmis medžiagomis, įvertinti riziką, dirbant potencialiai sprogioje aplinkoje.

Baigus mokymo programos teorinį ir praktinį mokymą, kuriam vadovauja skirtas patyręs praktinio mokymo instruktorius, laikomi teorijos ir praktikos egzaminai, kuriuos vykdo mokymo įstaigos sudaryta komisija.

Mokymo pabaigoje organizuojamas baigiamasis žinių tikrinimas. Sėkmingai išlaikiusiems egzaminus, išduodami valstybės pripažintas pažymėjimas (kodas 1114), suteikiantis teisę dirbti su cheminėmis nuodingomis medžiagomis ir atestacijos pažymėjimas.

Mokymo programą rengė : UAB „Achemos“ mokymo centro direktorės pavaduotoja, profesijos mokytoja ekspertė Dalia Keršienė

SUDERINTA

Lietuvos chemijos pramonės
įmonių asociacijos prezidentas
 J. Sirvydis
2007 m. gegužės mėn. 22 d.

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus
2007 m. gegužės mėn. 18 d.
įsakymu Nr. V(6)-145

Mokymo programos kodas: 260052428

Mokymo programos pavadinimas: darbuotojas, dirbantis su cheminėmis nuodingomis medžiagomis.
Suteikiama teisė dirbti su cheminėmis nuodingomis medžiagomis

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Turi žinoti:

1. Elementarius bendrosios chemijos pagrindus.
2. Cheminių medžiagų ir preparatų naudojamų padalinyje, pavojingumo savybes.
3. Kenksmingų cheminių medžiagų koncentracijų ribines vertes darbo aplinkos ore.
4. Pavojingų ir nuodingų medžiagų saugojimo ypatumus.
5. Cheminių medžiagų ir preparatų laikymo sąlygas ir darbų su jais organizavimo tvarką.
6. Kontrolinius matavimo prietaisus, mėginių ėmiklius ir jiems keliamus reikalavimus.
7. Mėginių ėmimo tvarką ir saugų darbų atlikimą.
8. Nesudėtingų cheminių analizių atlikimo metodikas.
9. Ventiliacijos sistemas, jų rūšis, paskirtį, eksploatavimą.
10. Priešgaisrinės saugos reikalavimus sprogimui ir gaisrui pavojinguose objektuose.
11. Darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos priemonių rūšis, paskirtį, naudojimo, priežiūros ir tikrinimo reikalavimus.
12. Darbuotojo veiksmus nelaimingo atsitikimo atveju.

Turi mokėti:

1. Saugiai dirbti su cheminėmis pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis.
2. Pažinti cheminių medžiagų ir preparatų simbolius ir pavojingumo ženklus.
3. Naudotis saugos duomenų lapuose pateikiama informacija.
4. Surinkti ir neutralizuoti išsiliejusias chemines medžiagas.
5. Naudotis dujų analizės prietaisais.
6. Atlikti cheminių veiksnių, galinčių kelti riziką darbuotojų saugai ir sveikatai, koncentracijų matavimus.
7. Įvertinti pavojus bei rizikas, dirbant su cheminėmis nuodingomis bei pavojingomis medžiagomis ir imtis apsaugos priemonių savo kompetencijos ribose.
8. Naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
9. Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam.

LIETUVOS DARBO RINKOS
MOKYMO TARNYBA

PATVIRTINTA:

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus
2007 m. gegužės mėn. 18 d.
įsakymu Nr. V/6)-145

Mokymo programos pavadinimas: darbuotojas, dirbantis su cheminėmis nuodingomis medžiagomis.
Minimalus išsilavinimas (kvalifikacija): pagrindinis ir darbo rinkos profesiniame mokyme įgyta kvalifikacija
Mokymo trukmė: 2,5 savaitės (100 val.)

MOKYMO PLANAS

Eil. Nr.	Dalyko (temos) pavadinimas	Skiriama valandų			Žinių tikrinimo forma
		Iš viso	Teorijai	Prakt. užsiėmimams	
	I. TEORINIS MOKYMAS	46			E
1	Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai dirbant su cheminėmis nuodingomis ir pavojingomis medžiagomis.	5	4	1	
2	Bendrosios ir analizinės chemijos pagrindai.	7	5	2	
3	Pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų savybės.	6	4	2	
4	Reikalavimai darbo vietai, patalpoms, sandėliams.	10	8	2	
5	Oro ir vandens užterštumo kontrolė.	6	4	2	
6	Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos klausimai.	12	12		
	II. PRAKTINIS MOKYMAS	42		42	E
	Iš viso:	88	37	51	
	III. BAIGIAMASIS VERTINIMAS				

Žinių tikrinimui skiriama po 30 min. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui.

MOKYMOUI REIKALINGOS SĄLYGOS

REIKALAVIMAI MOKYMO BAZEI

TEORINIAM MOKYMOUI REIKALINGA:

1. Mokymo klasė su mokymo priemonėmis:
 - Laboratoriniai prietaisai, dujų analizatoriai 6 vnt.
 - Pakuočių pavyzdžiai 6 vnt.
 - Filtruojančių ir izoliuojančių dujų komplektai, apsauginiai filtrai 4 vnt.
 - Apsauginiai darbo drabužiai 2 vnt.
 - Priemonės galvai apsaugoti 2 vnt.
 - Priemonės klausai apsaugoti 2 vnt.
 - Apsauginiai akiniai, skydeliai 4 vnt.
 - Apsauginiai batai, apsaugantys nuo gamybinio užterštumo, pirštinės 2 vnt.
2. Kodoskopas.
3. Diaprojektorius.
4. Manekenas pirmos pagalbos mokymui 1 vnt.
5. Mokyklinė lenta, ekranas ir kt. pagalbinės priemonės.
6. Bendrovėje naudojamų pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų saugos duomenų lapai
7. Žemiau (literatūros sąrašė) pateikiamų norminių dokumentų, technologinės dokumentacijos bei literatūros santrauka dėstytojui.
8. Klausimynas bei užduotys savarankiškam darbui ir metodinės literatūros santrauka besimokantiems.
9. Plakatai ar skaidrės programos temoms:
 - Cheminių medžiagų ženklai ir simboliai. 4 vnt.
 - Cheminių medžiagų laikymas ir fasavimas 6 vnt.
 - Saugos ir rizikos frazės 2 vnt.
 - Oro užterštumo kontrolė 5 vnt.
 - Pavojingų medžiagų krovimo darbai 8 vnt.
 - Ventiliacinių sistemų įrengimai 4 vnt.
 - Aplinkosauga 8 vnt.
 - Priešgaisrinė sauga 6 vnt.
 - Darbuotojų sauga ir sveikata 10 vnt.
10. Metodinė literatūra, taisyklės:
 - Profesinė sauga ir sveikata. Ergonomikos principai, P.Čyras ir kt., 2003m.
 - Darbo kodeksas, 2005m.;
 - Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, 2003m.
 - Pavojingų darbų sąrašas, 2002m.
 - LR cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas, 2006m.
 - LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymai, dėl darbuotojų, kurių veikla susijusi su nuodingomis medžiagomis, mokymo.
 - Nuodingųjų medžiagų pagal jų toksiškumą sąrašas, 2004m.
 - Nuodingųjų medžiagų kontrolės įstatymas, 2001m.

- Saugos duomenų lapo reikalavimai ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka, 2002m.
- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų apskaitos tvarka, 2003m.
- Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimas ir instruktavimo tvarka, 2005m.;
- Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, nuostatai, 2005m.
- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka, 2001m.
- HN 23:2001 kenksmingų cheminių medžiagų ribinės vertės darbo aplinkos ore, 2001m..
- Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksmų nuostatai, 2001m.;
- Chemijos pramonės įmonių priešgaisrinės saugos taisyklės, 1998m.
- Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai, 2004m.

PRAKTINIAM MOKYMUI REIKALINGA:

Praktinis mokymas vykdomas veikiančiame technologiniame cheminių produktų gamybos ar perdirbimo įrenginyje, cheminių medžiagų sandėlyje ar cheminėje laboratorijoje, vadovaujant praktinio mokymo vadovui. Praktinio mokymo darbo vietoje turi būti dažniausiai naudojamos cheminės medžiagos, būtina dokumentacija darbui su pavojingomis ir nuodingomis cheminėmis medžiagomis, analizės prietaisai, ventiliacinės sistemos. Vienoje darbo vietoje negali mokytis daugiau kaip 2 asmenys, vadovaujant patyrusiam praktinio mokymo instruktoriui.

Praktinio mokymo darbo vietoje naudojamos, saugojamos ar perdirbamos nuodingos, pavojingos cheminės medžiagos ar preparatai.

REIKALAVIMAI MOKYMO PERSONALUI

Darbo rinkos profesinį mokymą vykdančio personalo kvalifikacija turi atitikti Švietimo ir mokslo bei socialinės apsaugos ir darbo ministerijų patvirtintus bendruosius ir specifinius kvalifikacinius reikalavimus:

- turėti aukštąjį ar aukštesnįjį techninį išsilavinimą (chemiko technologo);
- būti išklause pedagoginių-psichologinių žinių kursą ir turėti tai patvirtinantį pažymėjimą;
- turėti galiojančias chemijos bei naftos chemijos pramonės sproglių, degių gamybų vadovo, darbų laboratorijoje su pavojingomis cheminėmis medžiagomis vadovo atestacijas, bei įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialisto atestaciją pagal apdirbamosios pramonės chemikalų, chemijos produktų ir cheminių pluoštų gamybos įmonių veiklos rūšis;
- turėti 2 metų darbo patirtį darbuotojų saugos ir sveikatos srityje.

Pagal išvardintus reikalavimus pedagogų kvalifikacijai, darbo rinkos profesijos mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai privalo atestuotis ne vėliau kaip per vienerius metus nuo įsidarbinimo mokymo įstaigoje pradžios. Pedagoginė atestacija atliekama vadovaujantis darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

PATVIRTINTA:Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus2007 m. gegužės mėn. 18 d.
įsakymu Nr. V(6) - 145**ATSKIRŲ DALYKŲ MOKYMO PROGRAMOS****1. DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMAI DIRBANT SU
CHEMINĖMIS NUODINGOMIS IR PAVOJINGOMIS MEDŽIAGOMIS.**

Šioje temoje supažindinama su mokymo programa, cheminių medžiagų ir preparatų įstatymu, nuodingų medžiagų įstatymu, jų pagrindinėmis sąvokomis ir reikalavimais, saugiu pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų panaudojimu darbo procese, darbuotojo, dirbančio su cheminėmis pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis saugos ir sveikatos instrukcija, galimybėmis saugiai dirbti su kenksmingomis medžiagomis.

Eil. Nr.	Dalyko turinys (temų, potemių) pavadinimai	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Prakt.užs
1.	Įvadas. Kenksmingų cheminių medžiagų charakteristika. Cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas. Nuodingųjų medžiagų kontrolės įstatymas. Pagrindinės sąvokos, paskirtis ir tikslas. Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų apskaitos tvarka.	2	2	
2.	Informacija apie pavojingas chemines medžiagas. Saugos duomenų lapai. Cheminių medžiagų pavojingumo ženklai ir simboliai. Įmonėje naudojamos pavojingos ir nuodingos cheminės medžiagos.	2	1	1
4.	Rizikos veiksniai, veikiantys darbuotoją, dirbantį su pavojingomis ir nuodingomis cheminėmis medžiagomis. Darbuotojo, dirbančio su cheminėmis nuodingomis medžiagomis saugos ir sveikatos instrukcija.	1	1	
Iš viso:		5	4	1

Temos pabaigoje mokinių žinios patikrinamos pokalbio forma.

Vertinimo kriterijai : išmokymo atitikimas mokymo tikslams.

2. BENDROSIOS IR ANALIZINĖS CHEMIJOS PAGRINDAI.

Šios temos metu supažindinama su pagrindinėmis chemijos sąvokomis, pagrindiniais chemijos dėsniais, cheminių medžiagų klasėmis, jų agregatiniais būviais, pateikiamas supratimas apie atomus ir elementus, jų valentingumą. Aiškinamas tirpimo procesas, tirpalų rūšys, vandens fizinės ir cheminės savybės, elektrolitinės disociacijos teorijos esmė bei druskų hidrolizė.

Eil. Nr.	Dalyko turinys (temų, potemių) pavadinimai	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Prakt.užs
1.	Chemijos sąvokos ir pagrindiniai chemijos dėsniai.	1	1	
2	Pagrindinės neorganinių junginių klasės. Bazių, rūgščių ir druskų savybės. Cheminių reakcijų tipai.	1	1	
3	Medžiagų agregatiniai būviai. Perėjimas iš vieno būvio į kitą.	1	1	
4	Medžiagų tirpimas. Vanduo. Tirpalų charakteristika ir savybės.	2	1	1

	Koloidiniai tirpalai.			
5	Elektrolitinė disociacija. Druskų hidrolizė.	2	1	1
	Iš viso:	7	5	2

Temos pabaigoje mokinių žinios patikrinamos pokalbio forma.
Vertinimo kriterijai : išmokymo atitikimas mokymo tikslams.

3. PAVOJINGŲ IR NUODINGŲ MEDŽIAGŲ SAVYBĖS

Pateikiama medžiaga apie pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų savybes, supažindinama su nuodingųjų medžiagų pagal jų toksiškumą sąrašą, patvirtintu LR Sveikatos apsaugos ministro, su sąrašu bendrovėje gaminamų bei naudojamų pavojingų ir nuodingų cheminių produktų ir saugos reikalavimais, dirbant su jais, supažindinama su reikalavimais darbo aplinkai, saugiais darbo metodais, dirbant su cheminėmis pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis.

Eil. Nr.	Dalyko turinys (temų, potemių pavadinimai)	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Prakt.užs
1	Nuodingų medžiagų pagal jų toksiškumą sąrašas. Nuodingų medžiagų grupės.	1	1	
2	Bendrovėje naudojamų pavojingų ir nuodingų medžiagų savybės. Darbas su jomis. Darbuotojo, dirbančio su cheminėmis medžiagomis profesinio darbo ypatumai.	2	1	1
3	Kenksmingų cheminių medžiagų ribinės vertės darbo aplinkos ore. Lietuvos higienos norma HN23-2001.	2	1	1
4	Saugūs pavojingų ir nuodingų medžiagų, šarmų ir rūgščių naudojimo metodai. Dirbančiųjų su cheminėmis medžiagomis saugos darbe taisyklės.	1	1	
	Iš viso:	6	4	2

Temos pabaigoje mokinių žinios patikrinamos pokalbio forma.
Vertinimo kriterijai : išmokymo atitikimas mokymo tikslams.

4. REIKALAVIMAI DARBO VIETAI, PATALPOMS, SANDĖLIAMS.

Šioje temoje pateikiama medžiaga apie chemikalų, cheminių medžiagų saugojimo tvarką, laikymo sąlygas, galimus nelaimingų atsitikimų atvejus, išsipylusių, išbyrėjusių cheminių medžiagų surinkimo ir neutralizavimo tvarką, reikalavimus, tvarkant cheminių medžiagų atliekas.

Eil. Nr.	Dalyko turinys (temų, potemių pavadinimai)	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Prakt.užs
1	Reikalavimai cheminių reagentų, cheminių medžiagų sandėlių patalpoms. Reaktyvų ir indų saugojimo tvarka.	3	2	1
2	Darbuotojo, dirbančio su pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis darbo vietoje būtini įrenginiai, jų išdėstymas.	1	1	
3	Nuodingų skysčių sandėliavimo ir pilstymo tvarka. Galimi avarijų atvejai juos pilstant.	2	2	
4	Rūgščių ir šarmų laikymo sąlygos. Darbų su rūgštimis ir šarmais organizavimas.	2	1	1
5	Cheminių medžiagų neutralizavimas. Bendrovėje naudojamų	1	1	

	cheminių medžiagų nukenksminimo būdai.			
6	Reikalavimai cheminių medžiagų pakuotėms, tarai. Atliekų su pavojingomis ir nuodingomis cheminėmis medžiagomis tvarkymas	1	1	
	Iš viso:	10	8	2

Temos pabaigoje mokinių žinios patikrinamos pokalbio forma.

Vertinimo kriterijai : išmokymo atitikimas mokymo tikslams.

5. ORO IR VANDENS UŽTERŠTUMO KONTROLĖ.

Pateikiama medžiaga apie reikalavimus darbo aplinkai, pateikiama medžiaga apie darbo patalpų vėdinimo sistemas, jų rūšis, traukos spintas, supažindinama su oro bei vandens užterštumo nustatymo prietaisais, reikalavimus chemiškai užterštam vandeniui, chemiškai užteršto vandens valymo būdais,

Eil. Nr.	Dalyko turinys (temų, potemių) pavadinimai	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Prakt. užs.
1	Oro užterštumo kontrolės organizavimas ir vykdymas. Leistinos kenksmingų medžiagų normos.	2	1	1
2	Vandens tiekimo sistema įmonėje. Kanalizacija, jos rūšys ir paskirtis. Vandens nukenksminimas.	2	1	1
3	Ventiliacinių sistemų paskirtis ir rūšys. Techniniai reikalavimai ventiliacinėms sistemoms.	2	2	
	Iš viso:	6	4	2

Temos pabaigoje mokinių žinios patikrinamos pokalbio forma.

Vertinimo kriterijai : išmokymo atitikimas mokymo tikslams.

6. BENDRIEJI DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS KLAUSIMAI.

Šioje temoje nagrinėjami pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys saugos ir sveikatos reikalavimus darbuotojams, dirbantiems su cheminėmis pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis, reikalavimai darbuotojų mokymui ir atestavimui, nagrinėjami avarijų ir nelaimingų atsitikimų atvejai, avarijų prevencija, darbuotojo veiksmai avarijų metu, priešgaisrinės saugos bei aplinkosaugos klausimai.

Eil. Nr.	Dalyko turinys (temų, potemių) pavadinimai	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Prakt. užs.
1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos samprata, pagrindinės sąvokos. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas ir kiti norminiai aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugą ir sveikatą, dirbant su pavojingomis ir nuodingomis cheminėmis medžiagomis.	2	2	
2.	Socialinis dialogas įmonėje. Jo svarba nustatant riziką ir sudarant saugias ir sveikas darbo sąlygas.	1	1	
3.	Darbuotojų mokymas, instruktavimas ir atestavimas saugos ir sveikatos darbe klausimais. Darbuotojų, dirbančių su pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis informavimas, mokymas ir atestavimas.	2	1	1
4.	Darbo kodeksas apie reglamentuojamus darbo santykius. Darbo sutartis.	1	1	

5	Profesinė rizika. Nuodingų medžiagų poveikis aplinkai. Aplinkosaugos reikalavimai.	2	2	
6	Darbuotojo veiksmai, esant avarinei situacijai. Avarijų ir nelaimingų atsitikimų darbe priežastys, tyrimas. Avarijų lokalizavimas, likvidavimas.	2	2	
7	Priešgaisrinės saugos reikalavimai chemijos pramonės įmonėse. Gaisrų gesinimo priemonės ir įrengimai.	1	1	
8	Kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės. Pirmoji pagalba nukentėjusiam.	1	1	
Iš viso:		12	11	1

Temos pabaigoje mokinių žinios patikrinamos pokalbio forma.
Vertinimo kriterijai : išmokymo atitikimas mokymo tikslams.

PRAKTINIO MOKYMO PROGRAMA

Šio mokymosi etapo metu darbuotojai, dirbantys su cheminėmis nuodingomis medžiagomis įsisavina praktinius įgūdžius darbo vietoje.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1	Cheminių medžiagų sandėliavimas, laikymo ypatumai.	8
2	Pavojingų ir nuodingų medžiagų saugojimo ypatumai. Tara. Darbo vietos, dirbant su cheminėmis pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis, paruošimas ir priežiūra.	8
3	Skystų ir dujinių mėginių ėmimas ir laikymas. Kietų medžiagų mėginiai.	6
4	Kontroliniai matavimo prietaisai, jų paruošimas darbui, reikalavimai kontrolės matavimo prietaisams. Oro ir vandens užterštumo matavimai.	8
5	Darbų su rūgštimis ir šarmais organizavimas ir atlikimas.	8
6	Saugos duomenų lapo reikalavimų nagrinėjimas.	2
7	Darbo drabužiai, avalynė. Dujokaukių paruošimas ir tikrinimas.	2
Iš viso:		42

Užbaigus ir įsisavinus šią temą, praktinio mokymo instruktorius siūlo laikyti praktinį egzaminą.
Vertinimo kriterijai : išmokymo atitikimas mokymo tikslams.

BAIGIAMASIS ŽINIŲ, MOKĖJIMŲ TIKRINIMAS IR VERTINIMAS

Teorijos žinių egzaminas vykdomas atestacinėje komisijoje žodžiu arba raštu (galimas ir testavimo kompiuteriu variantas). Atestacijos metu tikrinama, kaip darbuotojas įsisavino jam suteiktas žinias apie pavojingų ir nuodingų cheminių medžiagų savybes, darbą su jomis.

Praktiniai įgūdžiai tikrinama tiesioginėje darbuotojo, dirbančio su pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis darbo vietoje.

Asmenų, baigusių mokymo programą, žinias tikrina mokymo institucijos vadovo (arba darbdavio) įsakymu sudaryta ne mažiau kaip iš trijų narių komisija, kurioje dalyvauja apdirbamosios pramonės chemikalų, chemijos produktų ir cheminių pluoštų ekonominės veiklos rūšies įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistas taip pat komisijos narys, turintis chemijos ir naftos chemijos pramonės sproglių, degių gamybų vadovo bei darbų laboratorijoje su pavojingomis cheminėmis medžiagomis galiojančią atestaciją ir mokymo institucijos atstovas. Komisijos sudėtyje gali dalyvauti Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius.

Kiekvienas komisijos narys atskirai vertina egzaminuojamojo žinias. Atestuojamojo žinios įvertinamos teigiamai, jei visų komisijos narių pažymių vidurkis tiek teorijos žinių, tiek ir praktinių įgūdžių - ne mažesnis kaip 7 (septyni) balai. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas "Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų" 2 priede patvirtintoje protokolo formoje, pasirašant visiems komisijos nariams.

Teigiamai išlaikius baigiamąjį egzaminą išduodamas valstybės pripažintas pažymėjimas (kodas 1114), suteikiantis teisę dirbti su cheminėmis nuodingomis medžiagomis ir atestacijos pažymėjimas.

Asmeniui, baigusiam mokymo programą, bet dėl pateisinamų priežasčių nelaikiusiam arba neišlaikiusiam baigiamojo egzamino, leidžiama 1 metų bėgyje, bet ne anksčiau kaip po 2 savaičių, perlaikyti tik egzaminą, nekartojant mokymo programos teorinės dalies. Neišlaikius praktinių įgūdžių demonstravimo egzamino, skiriamas papildomas laikas (iki 1 mėn.) praktinių įgūdžių lavinimui ir vėl laikomas egzaminas.